

Artistiek en creatief binnen MAVO

Opbouw van een lesopdracht vanuit het creatief proces

Wat gaan we hiervoor **beschouwen**?
Vanuit welke kunst of cultuuruitingen gaan we vertrekken?
Wat gaan we **creëren**?
Welke beeldende opdracht?
Waarover en hoe gaan we **reflecteren**?

Creëren Reflecteren Beschouwen
Beschouwen Creëren

Beschouwen

LPD 28 De leerlingen drukken de eigen interesse voor kunst- en cultuuruitingen uit.

LPD 30 De leerlingen tonen aan dat ze onderwerp en bedoeling van Kunst- en cultuur uitingen op verschillende manieren kunnen waarnemen en interpreteren.

Creëren

LPD 32 De leerlingen creëren artistiek werk vanuit de verbeelding.

- . koppelen van eigen bedoeling en onderwerp aan vormgeving;
- . *hanteren van enkele (basis)technieken van de gekozen artistieke vorm(en);*
- . *strategieën die het creatief denken (divergent en convergent denken) ondersteunen.*

Reflecteren

LPD 33 De leerlingen drukken uit hoe kunst- en cultuuruitingen hun gedachten, gevoelens en gedrag beïnvloed.

Koen Vanmechelen

LA BIOMISTA "De mix van het leven"

<https://www.facebook.com/watch/?v=844792725899829>

Proces van de opdracht

Beschouwen

- Bekijken van verschillende kunstwerken in kleinere groepjes. Geef de leerlingen een 10 tal kunstwerken en de titels van de werken apart en laat ze de titels bij de kunstwerken plaatsen. Koppel nadien klassikaal terug.
- Bekijk het filmpje klassikaal en hou een klasgesprek:

Wat zie je?

Waar gaat dit over?

Wat hoor je?

- Bekijken van de verschillende kunstwerken in kleinere groepjes aan de hand van een kijkwijzer.

FASE 1: DE EERSTE INDRUK

Bv: Vind je het mooi, lelijk, saai, spannend, sympathiek, onsympathiek, ontroerend, origineel, etc. en waarom vind je dat?

Bv: Wat valt je op? Dit kan van alles zijn, zowel het afgebeelde of het verbeelde, het materiaalgebruik als de wijze waarop beeldaspecten (vorm, kleur, compositie, etc.) weergegeven zijn, kan opmerkelijk zijn

FASE 2: HET KUNSTWERK, DE KUNSTENAAR EN ZIJN OMGEVING

Bv: Wie heeft het kunstwerk gemaakt?

Bv: Welke titel heeft het kunstwerk?

Bv: Welk soort beeldende kunst is dit?

FASE 3: WAT BETEKENT HET KUNSTWERK?

Bv: Beeldt het werk een verhaal uit? Handelt het duidelijk over een bepaald thema (liefde, dood, politiek, oorlog, schoonheid, religie...)

Bv: Is het werk bedoeld om over na te denken, speelt het in op emoties of is het louter bedoeld om naar te kijken?

Bv: Wordt er ergens kritiek op gegeven? Waarop?

FASE 4: HOE IS HET GEMAAKT? BMT

Bv: Welk materiaal heeft de kunstenaar gebruikt en hoe heeft de kunstenaar dat materiaal gebruikt?

Vlak (tekenen, schilderen, fotograferen, video, etc.) of ruimtelijk (beeldhouwen, boetseren, bestaande voorwerpen samenvoegen?)

Terugkoppelen klassikaal:

FASE 5: NABESPREKING

Bv: Wat vind je nu van de kunstwerken?

Bv: Komt de informatie die je krijgt overeen met je eigen indruk van het werk?

Creëren

Opdracht: 2D collage (of 3D Sculptuur /installatie) Mixed Media met hergebruik van persoonlijk object/materiaal en een selfie.

Thema: Mijn alter ego /avatar 'De mix die de max is'

Stappenplan:

- Wat is een collage? Hoe maak je een goeie collage? Wat heb je nodig?

Hilde Reurink

Maurizio Anzeri

<https://www.youtube.com/watch?v=gQeXLdrGCCA>

- Brainstorm over een persoonlijk item: **Divergeren**

Bv: hobby, sport, belangrijk voorwerp...

- Keuze maken: **Convergeren**

- Verschillende foto's maken van jezelf bv. enkel portret, heel het lichaam, enkel een lichaamsdeel, bepaalde pose...: **Divergeren**

- Keuze maken van de foto en keuze maken van techniek/materiaal: **Convergeren**

- Uitwerken van de opdracht in collagetechniek.

- Eventueel tussentijds het resultaat evalueren (**reflecteren**) aan de hand van SCHAVEN

Creatieve strategie:

de techniek/strategie van **S.C.H.A.V.E.N.** is een gemakkelijke en snelle techniek die je kunt toepassen als je iets wil veranderen aan een ontwerp/kunstwerk.

Pas hem alleen toe of in groep en stel jezelf de volgende zeven vragen over je ontwerp/kunstwerk.

Kunnen we ons ontwerp/kunstwerk(foto) of een onderdeel ervan vervangen? **(Substitueren)**

Kunnen we nieuwe combinaties maken? **(Combineren)**

Kunnen we een andere samenstelling maken, op zijn kop zetten, de volgorde ervan vervangen? **(Herschikken)**

Kunnen we ons product van vorm veranderen, een andere kleur geven? **(Aanpassen)**

Kunnen we een onderdeel vergroten of verkleinen? **(Vergroten/verkleinen)**

Kunnen we bepaalde onderdelen weglaten? **(Elimineren)**

Kunnen we ons ontwerp/kunstwerk een nieuw nut geven, gebruiken voor een nieuwe of andere opdracht? **(Nieuw nut)** **Link met LPD 1 De leerlingen lichten toe dat identiteit een complex samenspel is van persoonlijke identiteit en groepsidentiteiten waartoe je behoort.**

Reflecteren over het gelopen proces
Niet enkel aan het einde, maar ook
gedurende het hele proces!

	Vertel eens wat je moest doen tijdens deze opdracht.
	Wat is je bijgebleven van de kunstwerken van Koen Vanmechelen?
	Noem één positief punt dat kunst jou bijgebracht heeft.
	Wat vond je het moeilijkste deel van de opdracht?
	Welk deel van de opdracht vind je het best gelukt?
	Als je iets aan de opdracht zou mogen veranderen. Wat zou je dan veranderen en waarom?

De omgekeerde romanticus in kunstenaar Koen Vanmechelen

‘Kunst kan de wereld niet redden, wel toleranter en mooier maken’

Een jaar geleden verhuisde kunstenaar Koen Vanmechelen (52) naar Labiomista, zijn nieuwe atelier op de site van de vroegere zoo van Zwartberg.

VAN ONZE MEDEWERKER
RUDI SMEETS

GENK | Door de overname van voetbalclub Anderlecht was Marc Coucke vorige week nauwelijks uit de actualiteit weg te branden. Coucke is ook een kunstliefhebber en -verzamelaar. In zijn privé-museum bracht de West-Vlaamse ondernemer werk bijeen van onder anderen Marcel Broodthaers, Paul Van Hooydonck, Koen van den Broeck, Panamarenko en Jan Fabre. Ook Koen Vanmechelen – intussen een goede vriend – kreeg een prominente plaats in zijn collectie. ‘Wereldtop’, zegt Coucke, die Vanmechelen de Belgische nummer één noemt.

Kronkelende slangen

‘Ik ken helaas niets van voetbal’, zegt Vanmechelen. Hoe kan het ook anders? Zijn agenda laat nauwelijks ruimte voor een adempauze. Voortdurend reist hij de wereld rond om nieuwe projecten op te starten en te begeleiden.

Een van zijn recentste realisaties is het Sotwaproject in Afrika, waar hij koelien ter adoptie schenkt aan lokale gemeenschappen om resistentere dieren te kweken. Met de huid en de horens gaat hij aan de slag om kunstobjecten te maken. Dichterbij, in zijn eigen Sint-Truiden, opende hij twee weken geleden het Cosmocafé.

Zijn uitvalsbasis is Labiomista, een publiek-private samenwerking waarvoor hij in zee ging met

de stad Genk. De nieuwbouw werd ontworpen door de Italiaanse toparchitect Mario Botta, die een indrukwekkende structuur tekende met onder meer een kooi van 24 meter hoog voor twee adelaars, een zuilengalerij, een aula, een laboratorium voor gastwetenschappers en een enorme glazen serre. In de expositie trekken enkele hybride sculpturen de aandacht, zoals een recente reeks Medusabeelden.

Voor wie het verhaal niet kent: de mythologische figuur Medusa wakte de woede van de Griekse godin Athena door in haar tempel de liefde met de zeegod Poseidon te bedrijven. Uit wraak werden haar mooie haren veranderd in

een nest kronkelende slangen. Koen Vanmechelen plaatste tussen de reptielen enkele kippenkoppen. ‘Deze beeldenserie – ik heb ook een sculptuur gemaakt met mijn vrouw Inge als model – is een symbool van geneeskundige kracht. De Grieken kenden helende eigenschappen aan slangengif

toe. Vandaag zijn kippeneieren de basis van heel wat medicijnen.’

U betrok de voorbije jaren lama's, kamelen, struis- en roofvogels in uw kunst, maar de kip blijft de rode draad.

‘Precies. In 2000 vond de eerste kruising plaats tussen twee nationale kippenrassen, de Mechelse koekoek en de poulet de Bresse. Volgend jaar staat de 22ste kruising van het Cosmopolitan Chicken Project gepland, de Mechelse Danish met de nationale kip van Finland. Uit genetisch onderzoek is gebleken dat de 21ste generatie dertien miljoen DNA-data heeft, tegenover vier tot vijf miljoen voor een gewone kip. Dat wijst op een grotere diversi-

Vanmechelen bij een Medusabeeld: ‘Zowel de slang als de kip is een symbool van geneeskundige kracht.’ © rs

teit, immuniteit en fertiliteit.’

‘De Cosmopolitan Chicken is een universele kip, een metafoor voor de culturele en genetische diversiteit in de wereld. Bij wijze van experiment heb ik de 21ste generatie gekruist met een commerciële kip, die herleid is tot een dier dat in een legbatterij eieren moet leggen. De gekruiste kip kan in de vrije natuur leven, zodat ook arme mensen er iets aan hebben. Op 6 maart openen we in Addis Ababa met de medewerking van de Bill & Melinda Gates Foundation een grote boerderij, waar onder meer die kip zal rondlopen. Dat is een symbolische plek: Ethiopië is de bakermat van de mens.’

Wat is het ultieme doel van uw kunst? Is dat het nut van het nutloze, zoals de Italiaanse filosoof Nuccio Ordine het omschrijft? Of kan kunst de wereld redden?

‘Kunst kan de wereld niet redden, maar wel een beetje toleranter en mooier maken. Ik ben een omgekeerde romanticus. Een echte romanticus verheerlijkt het leven, maar ontdekt gaandeweg dat het toch niet zo spannend is en raakt teleurgesteld. Ik ben begonnen met een heel kritische blik op de wereld en al zijn tekorten, maar door de kunst kreeg ik geleidelijk een beter inzicht in het universum en zag ik steeds duidelijker de schoonheid.’

‘Voor mij is dat de kosmopolitische renaissance: een wereld waarin kennis en kunst gedeeld worden. Als ik hier mensen als kwantumfysicus Anton Zeilinger, cultuurfilosoof Peter Sloterdijk en curator Peter Weibel samen aan tafel breng, ontstaan er ideeën waarvan onze planeet beter kan worden.’

Veel succes!